

*Завмерли бруньки на гілках,
Затих підбор легенький корок.
У грудях зачаївся страх,
І тисне скроні липкий морок...
Не мєтєся вітер по спині,
Усе довкола — як на фото:
Пожовклі картики, сиві дні
Хапають в пастку ідіота
Чи божевільного?... Не знаю!
Хапають силоміць, і грають
Бравурні марші в голові
І шлейф незлічених симфоній...
А в нотах фальш та повний хаос
Бездарних звуків какофоній...*

ін'єкцію в сідницю. Потім дбайливо все поправила, накрила Нусю ковдрою та пішла собі геть так само тихо.

Сльози на обличчі Нусі поволі висихали. Ніколи їх тепер не обтирала. Вони стали її найближчими подругами. Іноді навіть розмовляла з ними. Тому й не витирала... аби ті не образились. Та сьогодні вони мовчали, і Нуся не наслідувалась їх потривожити. Сум почав поволі відступати. Натомість відчула легку втому. Насувався глибокий глевкий сон, ніби провалювалась у паралельний світ. Світ, у якому вона знову зможе вийти на сцену.

Раптом Нуся почула в коридорі рух. Вона хутко пірнула під ковдру й заховала нотатник ближче до грудей, під нічну сорочку.

До кімнати тихо увійшла пані в білому вбранні. Як же Нуся їх усіх тут не любила й тремтіла щоразу від кожного візиту людей у білому. Дівчина заплющила очі й удала, наче спить. Хіба що годі було втамувати сльози, які поволі котилися щоками і скрапували на подушку. Пані в білому легенько відсунула ковдру, задерла Нусину нічну сорочку й зробила дівчині

СОЛЯ

Соля майже ніколи не бачила публіки ані в партері, ані в ложах. Коли співала, то повністю розчинялась в образі своїх героїнь, жила в їхньому світі, сміялась чи плакала, відчувала всі емоції, прописані у лібрето, зібрані у слова, нанизані на мелодію. Її голос був цілим скарбом для людей, світовим надбанням. Хто ж тепер не знав про Соломію? Хіба тільки глухий чи байдужий до мистецтва.

Цього вечора на сцені вона вкотре проживала долю Брунгільди. Шанувальники ототожнювали її саме з цією персонажкою. Вони бачили в ній шалену Валькірію, спроможну дати відсіч будь-кому, королеву власної долі, жінку з найсильнішими людськими рисами. Ах, як би ж вона хотіла бути насправді саме такою. Сила волі й монолітний характер — лиш старанно вибудована ширма від доколишнього світу, який вмів не тільки любити і зігрівати променями слави, а й ставити на шляху несподівані перепони чи навіть убивати.

Таточку, любий таточку...

Скільки таких перепон вона з легкістю здолала завдяки його щирій любові та непохитній вірі в її талант. І сьогодні її світова слава та зірковість — лише завдяки йому. Ризикнув і віддав усе, що мав, аби тільки донька могла вчитись і розвиватись. Його пам'яті присвятила сьогодні Соломія свій виступ на сцені Краківської опери.

Публіка ревла й шаленіла оплесками, щойно закінчилась фінальна арія. На сцену летіли букети квітів і записки від шанувальників. Та в жодного із них не було навіть найменшого шансу.

Після концерту Соля одразу ж мала їхати в готель, аби добре виспатись. Вранці на неї чекала довга дорога додому, на Тернопільщину, щоб залишити букет живих квітів на засніженій могилі батька у селі Біла й привітати його з днем народження, яке незмінно щороку відзначала сьомого січня.

Через рік після смерті батька встановила йому на могилі красивезний пам'ятник із білого мармуру, який привезла з Флоренції, та викарбувала на ньому епітафію: «Найлучшому мужеві, найлучшому батькови, честь єго розумови, єго серцю». Власне, пам'ять і квіти — це все, що могла йому тепер подарувати. Печаль холодом розливалась у серці.

ЛІЛЯ

Як може рідна людина стати твоїм катом? Ліля з кожним днем щоразу дужче відчувала, що хоче померти. Ні. Не так. Вона любила життя. Життя прекрасне. Але воно десь поза межами її буття. Не в тих умовах, у яких вона тепер перебуває. Так. Саме перебуває. Буття й життя — два паралельні світи. Гнітючий сум та майже дитяча безпорадність огортали в безбарвний саван її живу душу, її гарячу плоть, її дурнувату каліцьку долю. Дівчина накинула на плечі бавовняний плед. Хотілось тепла. Тільки тепла справжнього. Людського.

Ліля подивилась на афішу, що висіла над ліжком. Її перша справжня афіша, яку зберіг тато. На фото — маленька дівчинка. Вона усміхається. Щаслива. У неї ще все попереду. А потім Ліля коротко глянула в дзеркало Крушельницької, яке купив для неї батько на аукціоні. Потім знову подивилась на афішу. І погляд застиг на кілька хвилин.

Усе те було наче в чужому житті. І була собі тоді зовсім інша Ліля. Юна зірочка-дебютантка, яка із величезним відривом перемогла на всеукраїнському конкурсі талантів. Тоді ще була живою мама. Саме мама навчила донечку музикуванню й вокалу. Мама часто акомпанувала їй під час камерних виступів та різноманітних прослуховувань.

Тоді ще Ліля була маленькою сунічкою. Так називали її батьки. Вона дивувала вибагливу публіку професійним виконанням дорослих арій світових класиків. Відомий австрійський диригент назвав її майбутньою новою Соломією Крушельницькою. Преса підхопила це порівняння, й у світі почали говорити про реінкарнацію оперної знаменитості. Згодом тато порадив суттєво трансформувати класичне виконання, поєднуючи його із музичним рок-супроводом. Саме тато завжди вигадував для Лілі креативні поступки, часто незвичні для публіки, але завжди епатажні. Став для доньки не тільки директором й продюсером, а й іміджмейкером та стилістом водночас. Його невгамовна душа перебувала в постійних пошуках нових форм та проявів непередбачуваного ексцентризму. Кардинально вибілене довге волосся доньки він самостійно перед найвідповідальнішими виступами вкладав у різноманітні футуристичні конструкції. Щоразу це був неочікуваний для фанатів витвір мистецтва: корабель з вітрилами, абатство Мон-Сен-Мішель, ракета Фалькон, альпійські гори, містичний ліс, галявина у квітах... Фантазія мистця не мала меж.

Щоразу редакції найвідоміших журналів вели перемовини за право першими розмістити на шпальтах глянцю фото нового образу юної зірки.

Ліля встала з ліжка й підійшла до вікна. Зігрітись так і не вдалось. Вона висунула шухляду столика й дістала пласку срібну фляжку із «чудодійною» мікстурою. Директорка по костюмах Олена наповнювала її по вінця й передавала під час виступів або репетицій. Ліля надпила три ковтки й сіла на підвіконня, притулилась чолом до холодного скла. Клин клином. Якщо холодно, то нехай буде ще холодніше. Похукала на шибку. Скло запітніло. Ліля вказівним пальчиком акуратно намалювала на ньому три лілії. Чому саме три? Вона й сама цього не розуміла. Але вони були довершеними тільки втрюх. Тому так і малювала. Часто малювала. Щоразу, коли бачила запітніле скло.

Ще недавно жилося зовсім по-іншому. Тато був її другом. Єдиною близькою людиною. Мабуть, нічого би не змінилось, якби не змінилась вона сама після тієї фатальної зустрічі з Амадеушем.

НУСЯ

Нуся прокинулась посеред ночі, коли повня вже світила у вікно. Біля будинку ріс клен, тож місячне світло творило у кімнаті гру тіней і відблисків. Нуся повернулась на бік й задивилась на гілки клена у світлі місяця. Чітко уявила — ні, навіть почула! — музику. Це був коротенький уривок з опери Леонтовича «На русалчин Великдень» — «Ой гори, ой світи, місяченьку». Ідилія. Гармонія, яку нечасто відчувала в останні часи, огорнула Нусину душу затишним спокоєм. Дівчина намагалась якомога тихіше дихати, аби не злякати дивовижні тіні та не збити з ритму їхні ідеальні рухи. Раптом подув сильний вітер і завив у квартиру. За хвилину великий пожовклий листок залетів у кімнату крізь відчинене вікно й упав на подушку біля Нусі. З несподіванки дівчина тихо зойкнула, проте магія не зникла — відблиски світла продовжили свій танок на листку, не зупиняючись ні на мить. Нуся й далі чула музику... «Ой гори, ой світи, місяченьку».

— Я вас люблю, чудові блискітки, — прошепотіла вона, глянувши на мерехтіння відблисків, й усміхнулась.

Раптом двері різко відчинились, і на порозі з'явилась жінка в білому.

— Ви досі не спите? — голосно промовила вона й підійшла до вікна. — Холодно нині на вулиці, так і до застуди недалеко, — непрохана гостя зачинила квартиру й відрегулювала жалюзі так, аби спинити потік різкого місячного світла знадвору.

У кімнаті одразу стало темно. Блискітки вмиють щезли з постелі. Магія припинилась.

Нуся закричала. Різко сіла на ліжку, затулила долонями вуха й почала хитатись вперед-назад, щоразу збільшуючи амплітуду рухів.

— Ти їх знищила... Ти їх знищила! — сльози бризнули з очей.

На крик до кімнати забіг кремезний чоловік й обома руками схопив і затиснув Нусю. Жінка в білому швидко зробила їй ін'єкцію. За кілька хвилин Нуся знову лежала на боці, відкинувшись на подушці. Та магії поруч вже не було. Тільки пожовклий листок лежав біля її обличчя, такий самий самотній, як і вона. Нуся обережно взяла його правою рукою й поклала на ліву долоню. Потім поволі посунула вбік. Лінії на листку почали плавно переходити на лінії долоні — ідеально збігалися, наче були єдиним цілим. Нуся глибоко видихнула. Ось вона, гармонія. Вони із цим листком — одне ціле. Вона — це дерево, а він — її

долоня, її продовження. А може, це вона його продовження? У голові знову тихо зазвучала музика, тільки тепер це був вальс Штрауса. Дівчина вдруге за сьогоднішній вечір відчула блаженний спокій. Очі почали заплющуватись. Нуся позіхнула й нарешті заспокоїлась. У ці хвилини вона точно знала, що не сама. Їх багато. Їх цілий Всесвіт, усе, що живе на Землі. І тільки у своїй досконалій єдності можна насолоджуватись гармонією звуків красивої музики.